

dzie zieleń i kwiaty, a te mamuty siedzą bez ruchu w zaduchu i dymie.
— Daj im pokój, to także choroba i do tego... niebezpieczna.

Co słysząc w mieście?

Wybory do Rady miejskiej w gminach przyłączonych.

Kilka tygodni przed wyborami do Rady miejskiej w gminach przyłączonych... widać nie dziw, że aglitywa wyborcza, tu się w owym gminach silnie zaznacza. Kandydatów, sięgających po splendor mandatu radniego w Wielkim Krakowie nie brak.

Z kilku stron dochodzą nas skargi na wadliwie i niedbalstwo list wyborczych. W Dębinkach pominięto przy układaniu listy w rażący sposób inteligencję. Wnieśliśmy do niego reklamę. Oficyalny spis w Dębinkach wykazuje 195 wyborców: lista ta, po uwzględnieniu reklamacji niewątpliwie powiększy się o jakie 50 osób.

W Dębinkach najpóźniejszym kandydatem jest inżynier Wacław Krzepowski, który niedawno osiedlił się w Dębinkach, i założył wielki zakład re-produkcyjny. Ruchliwy, pracowity, sumienny, energiczny, obdarzony zmysłem praktycznym i t. p. Krzepowski dobrym byłby przedstawicielem interesów wsi gminy w Radzie miasta. Konfr-kandydatem jest kancelista kolejowy p. Pałak, za którym jednak podobno kolejarze, zamieszkali w Dębinkach głosu nie oddadzą. A nawet niejaki p. Weinberg marzy o mandacie.

Na Zwierzynie kandyduje budowniczy p. Wilczyński.

Na Zakrzówku nastąpi gorąca walka między p. Bałką, a p. Adamem Zakrzówieckim.

Z innych gmin zamieszczać niebawem sprawozdanie z ruchu wyborczego.

Bronzowy odlew pomnika Kościuszki.

Odlew bronzowy pomnika Tadeusza Kościuszki, który stanął na Rynku w Krakowie, oglądali wczoraj członkowie sekcji szkolnej i ekonomicznej krak. Rady miejskiej. 15-tu radców miejskich udało się wczoraj kilkoma powozami do Podgórz, gdzie w zabudownictwie dawnej fabryki Lorl i Dzedzińskiego Komitet przechodził odlew bronzowy pomnika.

Wrażenie, jakie olbrzymi ten, powiększony zmontowany i pod dachem ustawiony pomnik, sprawił na obecnych, było niepodzielnie nadzwyczaj korzystne. Dla sceptyków, uprzedzonych przez opinie pewnych sfer, był widok pomnika, jak sami przenieśli, wielką i bardzo przyjemną niespodzianką. Wszyscy radcy mieli tylko słowo podziwu i uznania dla monumentalnego, wspaniałego wprost dzieła sztuki polskiej, którego twórcą był s. p. prof. Marconi, profesor politechniki lwowskiej.

Na olbrzymim, przeliszczonym modelem umiarkowanego, postać Kościuszki w generalskim mundurze, na który zwycięzca z pod Racławic przywdział krakowską sukmanę! Stąd obfita, znakomicie rozłożona dekoracja całego biustu Naczelnika, faldy i drapery. Kościuszkę widać widać lekko rękoma, osadzając go na miejscu, a w prawej, lekką w górę wzniesioną rękę, trzyma krakuskę i z odkrytą głową wita zwycięskiego szeregi. Kościuszkę zwraca się twarzą ku prawej stronie. Głowa Naczelnika, modelowana szlincem. Kof, przy którego wykończeniu udział wstawadzek najpierw ś. p. Juliusz, a później Wojciech Kossak, przedstawia się imponująco.

Cały pomnik, wraz z postumentem, mierzyć będzie niepełna 14 metrów wysokości, a więc wyższy będzie znacznie od pomnika Mickiewicza i od wspaniałego biustu Naczelnika. Oglądający go wczoraj radcy miejscy byli widokiem odlewu wprost zachwyceni i nie ukrywali swego wrażenia.

Dodać należy, że s. p. Marconi tworząc pomnik, miał na myśli ustawienie go na Rynku krakowskim, na osi, wiodącej od zachodniej bramy Sukiennic do ulicy Św. Józefa. Kofiem byłyby zwrocony ku wylotowi tej ulicy na Rynek; Kościuszkę zwraca się ku prawej stronie, tak, że prawdopodobnie najlepszy punkt obserwacyjny byłby dla widza z pod Pałacu Spiskiego.

Byłoby do życzenia, aby w najbliższym czasie p. prezydent miasta w liczniejszym gronie radców miejskich i przedstawicieli prasy, oglądając zechciał odlew pomnika. Komitet budowy jego ma nadzieję, że oglądający ten zdecydowały utrzymać w mocy poprzedniej uchwały Rady miejskiej, przeznaczając pod pomnik miejsce na tym Rynku, na którym Kościuszkę składał narodowi przysięgę.

Wtedy Komitet przystąpi natychmiast do budowy postumentu i pomnik w jesieni mógłby stanąć na Rynku, naturalnie w przypuszczeniu, że fundusze w tym celu zebrane będą bez większych trudności.

Z Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń.

Walne Zgromadzenie Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń odbyło się wczoraj. Udzielono absolutorium dyrekcji z działu ogólnego, grawadnego i życiowego. W dyskusji delegat Gromnicki domagał się, aby na akwizytorów wybierano ludzi moralnych, uczci-

wych, którzyby pobierali stałe pensje i byli odpowiedzialni za wykupno polisy. Rozuczył ją przyjęto. Długą dyskusję, która zajęła nawet i wieczorne posiedzenie, wywołała sprawa zmiany statutu ogólnego, a głównie sprawa rozszerzenia ordynacji wyborczej.

Uchwalono wnioski Rady nadzorczej, dotyczące zaprowadzenia kilku nowych działów w ubezpieczeniu, a mianowicie ubezpieczenia od kradzieży i rabunku, ubezpieczenia szkód pośrednich ogniowych, t. j. ubezpieczenia w dochodach, spowodowanego szkoda ogniowa, następnie ubezpieczenia, aby od skutków, dzwonił od pęknięcia i szkód wodociągowych, a wreszcie ubezpieczenia od wypadków i prawne odpowiedzialności oraz ubezpieczenia od utraty czyszczenia w domach czyszczonych wskutek niewyłącznie.

Uchwalono dalej szereg drobnych zmian w statucie. Główną część dyskusji stanowiła sprawa ordynacji wyborczej. Prez. dr Leo domagał się powiększenia liczby delegatów miast. Rada nadzorcza wystąpiła w myśl tego wniosku z projektem, który jednak miastem nie dale miał nić, bo tylko Lwów ma dostać jednego delegata. Mocną przeciwną siłą miały być projektowane zmiany ordynacji.

W południe odbyła się więc w tej sprawie w przelocie między obradami konferencja delegatów miast. Wynikiem konferencji było zadanie, że Lwów ma dostać jeszcze 2 delegatów i 1 członka Rady nadzorczej, a Kraków 1 jednego delegata więcej, dotychczasowa zaś ilość krakowskich członków Rady nadzorczej zostaje niezmieniona. Konferencja domagała się, aby 5 miast w Galicji miało prawo wysłania delegata, a mianowicie: Tarnów, Nowy Sącz, Przemyśl, Stanisławów i Tarnopol. Warunkiem wyboru delegata jest, aby mieszkał stałe w mieście. Do Rady nadzorczej powinno należeć 2 delegatów, z Lwowa, 2 z Krakowa i 2 z owych pięciu miast.

Uchwalił to zakomunikował prezydent dr Leo na wieczornym posiedzeniu. Wywiązała się znowu ożywiona dyskusja, potem na wniosek dra Abrahama wicea uchwalono przekazać wnioski dra Leona Radzie nadzorczej, oraz aby zaletnienie ordynacji wyborczej odbyło się jeszcze w roku bieżącym.

W końcu obrad zabrał głos D. Abrahama, który przybrał, iż właśnie upływa 40-lecie pracy w Radzie nadzorczej. Józef Mikiński (obecnie wstąpił), pod którym instytucja doszła do świętego rozumu. Imieniem Delegacji składał mowa życzenia, by jubilat dłużej jeszcze lata przewodził Towarzystwu dla jego dobro.

Wzruszony do głębi i białej drzwiał serdecznie za słowa uznania i życzył instytucji, by przez dalsze 40 lat tak się rozwijała, jak za jego pobytu.

Na tem zakończyły się obrady.

Jubileusz „Sokoła” krakowskiego.

Rzadką uroczystość obchodzili sokole gniazda krakowskie. 17 b. m. miały właśnie 25 lat od chwili założenia „Sokoła” w Krakowie.

„Sokół” obchodził jubileusz swój bardzo uroczysto w dniu 16 b. m. Program następujący: I. o godzinie 9 i pół rano nabożeństwo w kościele O. Reformatów. Po nabożeństwie poekid i defilada przed „Sokołem”. II. uroczystość przyłączenia się do odnowionej sali „Sokoła”. III. w poranku przyjął udział dyr. Rygiel. IV. Obchód i uroczystość uroczysta wieczornica o godzinie 8 i pół wieczorem.

Na grobach ś. p. przedsz. Bałuckiego i dra Stycznia, tudzież dobroczyńców „Sokoła” ś. p. Śmieśkiewicza i Rogowskiego go zostaną złożone wieńce.

Przyłączenie Płaszowa do Krakowa.

Prezydent miasta dr. Leo wystąpił przed tygodniem przed radą, aby gminy Płaszowa i obszaru dworskiego w Płaszowie w sprawie przyłączenia tych terytoriów do miasta Krakowa. Zarząd zwrócił się do przydziału miasta w tej sprawie do Rady powiatowej, twierdząc, iż właściciel obszaru dworskiego w Płaszowie p. poseł Karol bar. Czecz wystosował w tych dniach pismo z zawiadomieniem, że zgadza się na przyłączenie do Krakowa obszaru dworskiego w Płaszowie.

II. posiedzenie komisyj budżetowej odbyło się wczoraj. Drugi dział: zarząd majątku miejskiego, rezolucja radca Ungerer, dział VIII-mi zarząd targowy radca Schwarz. Oba działy pod dyskusję uchwalamy.

Przygotowania do obchodu grunwaldzkiego pod przew. prezesa p. Turskiej zawiązał się komitet Pań w sobotę w sprawie przyjęcia kobiet, przybywających na uroczystości grunwaldzką i na zlot „Sokoła”. Komitet podzielił się na sekcje: kawalerkową, a której przewodniczą p. Sędziemirowa i żywnościową (przew. p. Pożniakowa), oraz sekcję dla oprowadzenia gości (przew. p. Dąbrowska). Następnie posiedzenie sekcji żywnościowej we środę 18 b. m. o 5-tej po południu w sali Banku galicyjskiego. Posiedzenie p. pełnego komitetu odbędzie się dnia 24 b. m. w gmachu „Sokoła”.

Z Tow. Tatrzańskiego. Dnia 11 b. m. odbyło się posiedzenie Tow. Tatrzańskiego, na którym pre-

wodniczącym I. wiceprezes Tow. Tatrzańskiego prof. dr. Sajnacha przedłożył zebrany egzemplarz tegorocznej „Pamiętnika T. T.”, który w najbliższym czasie zostanie się do rąk członków. Większa ilość artykułów treści turystycznej i naukowej spławiła, że w tym roku „Pamiętnik” wróci do rozmiarów sporego tomu, tak, iż objętością, doborem i treścią materiału oraz licznymi ilustracjami, może rywalizować z poważnymi obcymi wydawnictwami tego rodzaju. W dalszym ciągu posiedzenia uchwalił wydział subwencji na cele naukowe, podobnie jak w roku zeszłym, udzielając ich na dalsze badania jezior tatrzańskich pp. dr. Sawickich i Minkiewiczów. Sekcji turystycznej Tow. Tatrzańskiego przynał wydział subwencji na wyprawę (prócz statku corocznej), aby jej umożliwić zamierzone wydatki turystycznym pism ś. p. Karłowicza. Między szeregiem spraw bieżących zajmował się wydział kwestyją urządzenia w Zakopanem i przy Morskim Ogu garażu samochodowego oraz parku przy Dworcu Tatrzańskim w Zakopanem.

Razprawa Borowska-Haecker. Jutro rano o 9 m. 30 rozpocznie się we Wiedniu przed najwyższym trybunałem rozprawa kasacyjna w sprawie Borowskiej contra Haecker. Jak wiadomo, Haecker została skazana na miesiąc aresztu, wiedeń on zażalenie nieważności i zastępcę Borowskiej ś. p. Lewicki wnioskował odwołanie od niskiego wymiaru kary.

„Polska I Krzyżacy” opowiadanie historyczne, napisał Czesław Pieniążek. Pod tym tytułem księgarnia Wojnara wydała dziełko z ilustracjami, przedstawiające treść i jasno stosunek Polski do Krzyżaków i do Prus — a nadające się szczególnie do rozpowszechnienia w rocznicę Grunwaldzkiej.

Dyrekcja c. k. seminarium nauczyc. w Krakowie prosi nas o sprostowanie notatki kronikarskiej z dnia 10 maja b. r., że Władysław I., który się targnął na swoje życie, nie był uczniem seminarijnym, tylko gimnazjalnym.

Festyn na dochód „Przytuliska”. Wczoraj odbyło się posiedzenie zaproszonych Pań pod przew. p. J. Federowiczowej, na którym postanowiono urządzić w dniu 19 czerwca b. r. festyn na dochód „Przytuliska” i Tow. wzajemnej pomocy uczestników powstania z r. 1863/4. Weterani, dla których festyn ten się urządził, są to starcy niedołą i Sybirem stęzani, bez środków utrzymania i do żadnej pracy już niezdolni, przeto polecając ich szczególniejszą uwagę domu urzędującego o nabywanie darów i fanów pod adresem p. Janowej Federowiczowej ul. Szczańska 1. 3.

Obraz Jacka Malczewskiego: „Salome” wystawiony w krakowskim pałacu sztuki zaciąkawa nie tylko formą lecz także tematem. Demoniczna postać biblijna, której urok zniewca wybuch namiętności, gdzie się cieniem na umysł Heroda i ku zbrodni wiezie władzę ludzi, budzi w nas głębsze refleksje. Przypomina dalej, że do czasu Andree dra Pisano opracowywał tragiczny los herolda chrześcijaństwa najwięksi mistrze słowa i plastyki, tak samo Stosw i Dürer, jak i cała plejada francuskich, angielskich lub niemieckich artystów i pisarzy wspaniałych, że wreszcie polscy rzeźbiarze i malarze, jak dowski lub poeta Kasprzowicz biorą stąd zarzewie swej twórczości.

Na Bielany! Nienal każdy mieszkaniec Krakowa i Podgórze wybiera się w czasie Zielonych Świąt na Bielany albo wiozkiem chłopskim, wśród tłumów kurzu, który pokrywa grubą warstwą ubrania i włosów i wiska się do organów oddechowych, albo statkiem parowym po gładkiej, błękitnej powierzchni Wisły, w czystym, chłodnym powietrzu. Patrycyjny dla Krakowianin wybierze drogę drugą. Patrycyjny dla gości, bo czysty dochód z wycieczek statkami parowymi, który urządził kom. T. S. L., wraz z komitetem budowy pomnika T. Kościuszki, pójdzie na cel oświatowy i patrycyjny.

Głosi przewoźnik 3 statki: „Kraków”, „Wawel” i „Opłania”, które w ciągu obydwu dni świat zdolne są przewieźć do Bielana około 5 tysięcy ludzi. Przewóz rozpocznie się rano o godzinie 10 przed południem. Rano odchodzić będą statki co godzinę. Po południu pierwszy odjazd o godzinie 1 minut 30, potem co pół godziny. O godzinie 8 minut 30 odjeżdżają ostatni statek z Bielana do Krakowa. Cena biletu jazdy w jedną stronę „kor”, uczniowie i dzieci 50 hal. Przystań na Groblach.

Teatr ludowy w Parku Krakowskim. „Jadzia do wszystkiego”, ciesz się coraz większym powodzeniem, a gra p. Brzozowskiej. Polskiego i komitce sytuację zdecydowały o powołaniu teatru operetki. Teatr dyrektora teatru wystawia ją jeszcze raz, dzisiaj. We „Włachach wiosennych” (Ach! Ta wiosna!) grają pp.: Grabowska, Górka, Zielińska, Poleńska, Turski i t. p. „Ach! Ta wiosna!” dana będzie w sobotę i w niedzielę wieczór. Przy ul. Rejskiej, odegrają artyści w niedzielę wieczór „Ożenienie nie moge”. Aleksandra Fradry. Grają: Orłowska, Ryzwadowska, Jarnińska, Szarkowska i Wojnarowicz. W poniedziałek wieczór „Moc...”

Match z Krykietem. W niedzielę przybył do Krakowa główny wiedeński Krykiet, celem rozegrania w oba dni Zielonych Świąt dwóch matchów z Cracovią. „Wienia Cricket and Football Club” jest jedną z najstarszych drużyn wiedeńskich a

równocześnie jedną z pierwszych stolicy nadnadralskiej. W walce o mistrzostwo austriackiego związku footballowego, z rozegraną w ciągu Świąt Wielkanocnych o tak zwany „Osterepokal”, Krykietery ulegli w stosunku 0:1 wiedeńskiemu Atletykomer (W. A. C.). Klęskę tę zdołali jednak już powetować w ostatniej walce rewanżowej rozegraną ze swymi zwycięzcami ubiegłej niedzieli dnia 8 b. m., wygrywając w stosunku 1:0 i okazując tak przewagę nad W. A. C., że jak podnoszą sprawozdanie pism wiedeńskich Atletykerzy zaledwo dwa razy w ciągu całej gry zdołali przejść do ataku. Ta przewaga Krykietów nad W. A. C. świadczy najlepiej, że drużyna wiedeńska, przybywająca na Zielone Świąta do Krakowa, znajduje się dziś w pełnej formie.

Ze i Cracovia jest dziś dla najlepszych nawet drużyn niebezpiecznym przeciwnikiem najlepszym do wzięcia jest jej ostatnie zwycięstwo nad węgierskim klubem „Törekves Sportegylet”. Prezydent tego klubu inżynier Fischer w liście wystosowanym do Cracovii pod 3-cią go południu. Matche odbędą się bez względu na pogodę.

Wystawa polskiej sztuki kościelnej. Dyrekcja Tow. Przyjaciół Sztuk pięknych w Krakowie uchwiliła na posiedzeniu d. 11 b. m. urządzenie w drugiej połowie roku przyszłego „Wielką wystawę wyspich z jednej sztuki kościelnej polskiej”, połączoną z konkursami, nagrodami i licznym zakupem wybitnych przedmiotów przystających na wystawę. Po opracowaniu szczegółowego programu konkursów i warunków obelstania, zwrócił się Dyrekcja o poparcie do kuryi biskupich i instytucji krajowych, oraz z zaproszeniami do artystów.

Czerwieny wypadek tyfusu plamistego zaszedł wczoraj w Domu kalek w ogrodzie Angielskim. Zachorowała 38-letnia Ksawera Jamisiewicz. Odwieziono ją do szpitala. Dom i otoczenie jest jak najściślej izolowane i postępuje pod ustawiczną kontrolą miejskiego urzędu zdrowia.

Festyn ludowy. Staraniem kł. stow. stróżów odbędzie się w Parku krakowskim w dniach 15 i 16 b. m. Festyn ludowy, połączony z zabawą taneczną. Przygrywać będzie orkiestra weteranów. Dochód przeznaczony na budowę Domu dla stróżów. Początek o 2 g. po poł.

„Wielka” ludowa assekuracja, której osobliwą gospodarką obszernej jest zajmowalnością, odbędzie zgromadzenie delegatów dnia 21 maja o godzinie 4-tej w sali Rady pow. w Krakowie.

Walne zebranie Związku pracownic handlowych, biurowych i kasowych odbyło się 8 maja. Po zagaleniu zebrania przez p. Wandę Zaleską nastąpił wybór zarządu. Przewodniczącą wybrano p. Salomeę Nusbaumowa, zast. przew. p. J. Pobudkiewiczównę, sekretarką a. p. Paszkiewicz, zast. sekret. p. A. Reinischównę, skarbniczką p. A. Aemieniszównę, zast. skarbn. p. Wasiłkowicz. Nadto weszyło do Wydziału pp.: Wiensberg, Dragówna i Jordensówna. Komisję rewizyjną stanowią pp.: Ligzowa, Odrywolska i Zaleska. Ustanowiono wkładkę miesięczną w wysokości 50 h., aby dać możność przystępowania do organizacji wszystkim pracownicom. Jedynie siła liczebnie organizacja zapewni członkom korzyści materialne i podniesie stan pracownic pod każdym względem. Członkowie Stowarzyszenia postanowili zbierać się każdego tygodniu na pogadanki o charakterze oświatowym i w celach samokształcenia. Najbliższe zebranie odbędzie się w niedzielę 15 maja o godzinie 4-tej po poł. w lokalu Uniwersytetu ludowego, Szewska 16, p. Na zebraniu niedzielnym omówiono ustawę „Ustawa o handlowcach”. Ze względu na to, iż ustawa z dn. 1 lipca wchodzi w życie, nieodzownym jest zaznajomienie się z nią.

Składki. Na Dar Grunwaldzki Słow. czeładzi rzemiełników i masarzy złożyło w naszej redakcji koron 30.

Podrozwójczy złodziej. 16-letni Jan Krzywda, rekcje Kłmek z Jasienia w powiecie brzeskim, skradł w Dębie p. Zwięzowy rower, pojechał na nim do Radomysła, tam sprzedał go, a w Krakowie dostał się za to do „jula”.

Nocna wizyta bandytów w Podgórze. Wczoraj nocny zapukano do mieszkania Władysława Kudasiewicza, obywatela podgórskiego, zamieszkałego przy ul. Wolskiej 1. I. Wyszła 16-letnia służka Katarzyna Warcia i zobaczyła nieznanego jej młodego człowieka, dość porządnie ubranego, który zapytał, czy może się widzieć z panem. Służka oznajmiła wizytę p. Kudasiewiczowi, który wyszedł i zapytał nieznanego o przyczynę nocnych odwiedzin, zauważył jednak równocześnie w sieni trzech młodych ludzi, którzy śledzili go bardzo uważnie. Zapytany

Zmiana firmy.

Największy skład przyborów szat kościelnych

artykułów de wocynych — poleca po najtańszych cenach:

KONSTANTY WITKOWSKI KORDAS

przedtem — ST. PRZYBYLSKI

RAKWI W, Rynek główny, Linia A — B L. 46/G.

1188

zaczął coś mówić po żydowsku, a równocześnie sięgnął do kieszeni spóstrzeż. Spostrzeż ten manewr pan Kudasiwicz i zobaczył wystający z kieszeni języczek braunring. Przerzucił krykając, wypadł do mieszkanka i zatrzasnął drzwi za sobą. Młody człowiek, zaskoczony tym niespodziewanym końcem rozmowy, uciekł wraz z temą towarzyszką. P. Kudasiwicz udał się na policyjny i powiadomił ją o nieoczekiwanej nocy wizycie.

Krzak pogłoski, że byli to bandyci, którzy dowiedziawszy się, że P. Kudasiwicz posiada większe pieniądze, chcieli go ograżyć. Za niespodziewanymi gośćmi śledzi policya.

Wyrzuceni na bruk. Niesłychane oburzenie wywołał w całym mieście fakt, jaki zaszedł na Dębnikach. Pewien debilizm kamienicznik, właściciel domu przy ul. Małej wyrzucił onegdaj na bruk rodzinę Wąsów z powodu niezapłaconych czynszu. Skromne urządzenie i sprzęty kuchenne, walające się w prochu na ulicy, budziły litość u przechodniów i oburzenie na kamienicznika. Przedwysyskiem jednak litowali się przechodnie nad 7-letnią córeczką Wąsów, Zosią, ważyło mało rozwiniętą i słabowitą. Noc spędzona przez rodzinę Wąsów pod gołym niebem, przysparzała małą Zosię o chorobę. Dziecko bowiem przeziębilo się, czego następstwem było zapalenie płuc. I wtedy nawet nie zważał się gospodarz nad nieuczciwą rodziną i chore dziecko leżało na sieniaku pod gołym niebem, gurgaczając coraz więcej, aż dopiero wczoraj zezwano Pogotowie, które odwoziło je do szpitala. Teraz już może kamienicznik spać spokojnie, bo nie będzie musiał pod swoją kamienicą jęków dziecka.

Zgubiono. Na placu tenisowym w koszarach arc. Rudolfa zgubiła podpułkownikowa N. broszkę, wartości 1000 kor.

Dowcipne goście w Grandhotelu. Przed kilku dniami zapełniali do Grandhotelu przelotni goście. Jednym z nich był J. J. Vukovar i Alfred Sohr. Wynajęli sobie wspólny pokój za 10 kor. dziennie, ale onegdaj zmęczili się tym pobyt, że za nie mieli pieniędzy na zapłacenie hotelu, próbowali się „cichcem” wynieść. To im się nie udało. Wczoraj jednak postanowili już wyjść, a całkiem śmiało, kazali sobie znieść na dół rzeczy. Upomnieli im się o pieniądze, ale oni oświadczyli, że płacić nie mogą z tej przyczyny, że nie mają pieniędzy, bo że w Krakowie nie słychano. Tłumaczono im, że wiele się przydało, bo zarząd hotelu zatrzymał im ich rzeczy, a o zaiscju zawiadomili policyę.

Żłodziaki rodzina. Wczoraj w mieszkaniu Próżniczek, matki Zygmunta i Kazi, o których wczoraj pisaliśmy, przeprowadziły rewizję w dalszym ciągu agenci policyi pp. Schimheimer i Szum, którzy przetrzasnęli każdy kąt i schowek z niepozdanymi dla Próżniczeki wynikami. W piwnicy bowiem domu pod szafkami odkryli nowy skład skradzionych rzeczy w dość skromnej ilości. Prawdopodobnie w obawie przed rewizją zapakowano wszystko, co się dało, bo w torbie znajdowało się obok siebie: kilkanaście sztuk mydła toaletowego w kilku gatunkach, czekolada, marmolada, ser szwajcarski, różne słoje ciasta, perfumy z firm Reims, kilo cukierków czekoladowych, kilka pudełek pasty do butów, chałwa, farba, kredki do rysunków, nowy pęk kart pocztowych, papier listowy, 100 kostek Maggi, puder, cykuta i t. d. Badana Henryka Próżniczeki, matka Kazi, 52-letnia wdowa po służaku kolejowym oświadczyła, że robiła większe zakupy we Lwowie, ponieważ w Krakowie jest wszystko droższe. Podała jednak sklepy i ulice, których we Lwowie wcale nie ma lub są na innych ulicach. Nie mogła tylko wytłumaczyć dlaczego tyle różnych wiktuałów dochowało się do tej znacznej ilości, kiedy ze Lwowa przyjechała z dziećmi jeszcze w lipcu r. z do Krakowa. 11-letni Zygmunt na wszystkie pytania, skąd się to i co wzięło u nich, odpowiadał: Nie wiem. Kasia tylko była rozmowniejsza, bo przy segregowaniu rzeczy wskazywała na poszczególne przedmioty, zaznaczając, że to jest mamo, to brata, to siostry, tamto znów jakiejś jej koleżanki, która ją miała pouczyć jak należy ukrywać pod fartuskiem skradzione rzeczy, żeby nikt nie spostrzegł. Dalsze śledztwo prowadzi energicznie agenci pp. Schimheimer i Szum. Śledztwo wykazuje, o ile prawdą jest to, co Kasia opowiada o swojej koleżance. Właściciele sklepów, którzy spostrzegli jakieś krańdzie w swoich sklepach, zechcą się udać pod „telegraf” w celu rozpoznania i odrobienia swoich rzeczy.

Z nali agnolowej. (Zabójstwo). Przed zwyczajnym Trybunałem pod przew. nadzorca Jasiwicza odbyła się we czwartek 12-g. b. m. rozprawa przeciw 4-em formalom dworskim z Ptaszowa, którzy dnia 2 kwietnia r. b. pobili w stajni dworskiej rządcę Florjana Pelusa widami i drągami, tak śmie o w kilka dni po zaiscju umarli w szpitalu z odniesionych ran. — Oskarżenie wniósł zast. prokurator dr. Walda, o skazanych bronił adw. Gutman. Trybunał usnął wszystkich oskarżonych winnymi zarzucone im zbrodni zabójstwa w bijatyce, i skazał Michała Liza, Piotra Czernieckiego i Jana Liza na karę ciężkiego i obrotownego więzienia po 2 lata, zaś Władę sławę Liza na 1 i pół roku. — Oskarżeni przysięgli wyrok i zarażę rozpoznać.

Z Podgórza. Zaginione dziecko. Barbara Podgórska

z Łagiewnik doniosła policyi podgórskiej, że jej 5-letni synek, Ludwik, wydrł się z domu o 10. b. m. i dotąd nie wrócił. Stróżka mała przysłała na policyę z placem i prosiła, aby pomogła jej w odszukaniu zaginionego dziecka.

Okradziony w śnie. Onegdaj długo oczekiwana pogoda tak rozmarzyła Jana Myconia, że budzący się nie mógł sobie nigdzie znaleźć miejsca. Ale od czasu gdy zasnęł. „Wdępnął” więc do jednego, drugiego i t. d., a skutek był taki, że o cna nie wiedział już, co się z nim dzieje. Chwilami zdawało mu się, że to ogon komety zawadził o ziemię i dlatego wszystkich tak dookoła niego tańczy. Chwinnym krokiem powłókł się ku Grzegórkom i tam pod krzakami, w bujni, świeżej trawie utoczył się do snu. Dobrze mu się chrapało i sny miał rozkoszne. Oto, zdawało mu się, że wesołej kompanii zabawił się w knajpie, a kiedy już wszyscy mieli dosyć, wybrali się na przechadzkę. On i jego serdeczni towarzysze ujęli się pod boki i w wesołej pogwarze udali się na Grzegórkę. W rzeczywistości jednak rzecz przedstawiała się trochę inaczej. W czasie snu Myconia przechodził przez Grzegórkę jakiś młody człowiek. Wiedząc nie spieszyło mu się bardzo, bo widząc fałszuszek od zegarka o chiprzącym Myconia, przybliżył się do niego na palcach, wyciągnął zegarek i wprawił się w kradzież. W pośpiechu — wiedząc przez nieuwagę — widział zegarek do swojej kieszeni i oddał się śpiestchnięciu. Myconia, naczepawszy się dosyć, obudził się, a czując, że głowa mu ześlizgała, chciał się przekonać, jak długo spał i signał po zegarek, ale u kamieniczka zwiastł się tylko fałszuszek. W te pody udał się na policyę podgórską z zawiadomieniem o swej przygodzie. Policya, na podstawie opisu dziecku, która widziała młodziaka, wyszukując goś kolo śpiącego Myconia, domyśliła się, że jest to znany podgórski „dominusz” i aresztowała go wczoraj.

Zakopane. (Ukonstytuowanie Rady gminnej). W dniu 4 bm. na posiedzeniu Rady gminnej na czelniejskim gminie obrano P. Józefa Curusa, zastępcę naczelnika p. Wojciecha Roja, drugim zastępcę p. Jana Mielocha. W miejsce p. J. Curusa został asessorem dr. Józef Zychon.

Z krótki żałobny. Wczoraj odbył się przy licznej udziale publiczności ześw. artystycznych i literackich pogrzeb s. p. Edwarda Zeleńskiego, urzędnika Towarzystwa żałobnego w Krakowie, syna znakomitego kompozytora. Kondukt żałobny prowadził ks. kan. prob. Błanowicz. Na grobie złożono całą szereg pięknych wieńców.

Maryja z h. Stadnickich Henrykowa Mańkowska z Winnogory umarła w Krakowie d. 11 b. m. w 34 roku życia. Joanna Pietrasiańska zmarła w Krakowie d. 12 b. m.

Zapiski meteorologiczne. Dnia 22-go 7 termometr obserwatorium krakowskiego wykazywał +14 C, zaś w południe termometr stacji polskiej wykazywał +15.5 C.

Repertuar teatru miejskiego.

Piątek. „Komet”. Sobota: „Komedia o człowieku, który zadłubił niemożę”, „Komedia o człowieku, który rozlałował gorące relacje”.

Niedziela pop. „Komedia omyłek”. Niedziela wiecz.

Niedziela wiecz. „Zaczarowane koło”. Poniedziałek pop.

Poniedziałek pop. „Kosmopolit pod Budawicami”. Poniedziałek wiecz.

Poniedziałek wiecz. „Dziwoty z Gorzawille”. Poniedziałek wiecz.

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

Poniedziałek wiecz. „Niepostrzeżony gość” (na Rajskiej).

zydenta. Wszystkie stronnictwa zgadują się w tem, że Breiterowi należało się nauce. Usnawo wprawdzie, że prezydent Patał użył wobec pos. Breitera niewłaściwego tonu, wyrażono jednak przekonanie, że nie uchodzi, aby posel groził prezydentowi Izby w ten sposób, jak to uczynił pos. Breiter. Z tego powodu dziś na początku posiedzenia Izby odbył się manifestacja wszystkich stronnictw, celem wzięcia w obronę nie osoby Patała, ale prezydenta Izby.

P. Breiter broniąc się oświadcza w deklamacyjnym, że zastępcy prezydenta Patała pp. Pans i Stół, mimo, że do g. 5 do południa na nich czekał, wcale z nim nie mówili, tylko, jak mu doznają, formułowali protokół, który jest w związku z inną sprawą honorową. Idzie mianowicie o sprawę z porucznikiem Molnarem. W swoim czasie sprawę tę oddał on sercu osobom do sąsiednia, między tam adwokatowi Lisiewiczowi, b. prokuratorowi Sznapowski i kilku dziennikarzom. Wszystkie te osoby w protokole usnały, że postąpił prawidłowo. Dalej pos. Breiter odwołuje się na liczne pojedynki, jakie miał, na dowód, że się od pojedynków nie ustrzegł. Dalej powiedział: „Jestem zdecydowany przez dwóch świadków, jednego zaskiego i jednego ruskiego posła zająć od świadków dra Patała wyjątkiem. Zresztą adw. będąc nie mieszano tej sprawy z moją sprawą z prezesem Kola polskiego pos. Gliński”.
Intelekt pos. Breiter przez posła dra Adolfa Stranęskiego i Sviachę sądził od sekretanów dra Adolfa Stranęskiego, względnie zaśluszczeni. — W ciągu popołudnia zaszły się zastępcy posła Breitera z obecnymi w parlamencie pos. Stółem, który ze swojej strony wyznaczył jako świadków posła Stelwendera i Sylwestra. Pos. Pans nie pojawił się wczoraj w parlamencie, zaś więc dopiero otrzymał wyzwanie. Zastępcy pos. Breitera i pos. Stółu sejdą się dziś o godzinie 10 w mieszkaniu wiceprezesa Stelwendera.

Wiedeń. Dziś przed posiedzeniem Izby posłów zebrali się sekretanami pos. Breitera, pos. Stranęskiego i Sviachę, oraz sekretanami pos. Stelwendera, pos. Stelwendera i Sylwestra, na naradę. Zastępcy pos. Breitera stanowczo zaprzestowali przeciw posłowi powołaniu zastępców prezydenta Patała i oświadczyli, że żądają zwolnienia sądu honorowego, celem stwierdzenia, czy Breiter w sprawie porucznika Molnara postąpił prawidłowo i czy jest ridony (nastysfakty). Zastępcy pos. Stelwendera zgodzili się na to. Dzisiaj zastępcy pos. Breitera wyzwalali posła Patała.

Z Rady państwa.

Wiedeń. Na dalsze posiedzenie Izby prewołał pos. Permetarfer. Na początku posiedzenia posł Sylwestra wyraził głębokie ubolewanie z powodu listu, wysłanego przez posła Breitera do prezydenta Patała, poczem przystąpiono do dalszego ciągu dyskusji nad reformą regulaminu.

Pierwszy przemawiał pos. Bieliolawek, a po nim pos. Breiter. Posł Breiter omawiał przy tej sposobności obszernie sprawę Wetzelera i powtórzył wszystkie swe zarzuty, które poczynił Gliński.

Pos. Gliński oświadczył, że wszystkie zarzuty i twierdzenia pos. Breitera są zupełnie nieprawdliwe, poczem obszernie omówił historię ludowu w Krakowie. Sprawy tej mowa nie prowadzi w tajemnicy. Sprawa ta leżała w interesie całego kraju.

Następnie omówił dr Gliński sprawę powołania wiceprezesa Izby Starzyńskiego do Rady nadzorczej Towarzystwa „Solidność”.

Co się tyczy sprawy reklamowej subwencji, udzielonej przez Wetzelera na założenie dziennika „Wschodniego” w Krakowie, to mowa o tem nie nie wie. Od czasu bowiem, gdy został prezesem Kola polskiego, wystąpił z zarządzą partii narodowo-demokratycznej i w sprawach organizacyjnych nie bierze udziału. Być jednak może, że partya, choć tu lub tam założył swoje dzienniki, Ale coś mnie to obchodzi! — mówi pos. Gliński.

W końcu p. Gliński ponownie zaprzeczył wszystkim twierdzeniom Breitera. Mowa sądzi, że Breiter jest narzędziem w czyjeś ręku.

Pos. Breiter i Stansky wolają: Proszę powiedzieć, czyżem narzędziem!

Posiedzenie trwa dalej.

Walka z drożyzną mieszkań.

Wiedeń. Wybrany przez komisję drożyzną subkomitet opieki mieszkaniowej uchwałił wczoraj podkmit referatu posła Adolfa Grossa projekt ustawy o utworzeniu funduszu opieki mieszkaniowej. Do tego funduszu, który ma pozostawać pod administracją ministerstwa robót publicznych, będzie państwo dopłacało rocznie po 1 milionów koron od r. 1910 do 1919. Ma się z niego udzielać bezpośrednich pożyczek najwyżej

do 4 proc. oraz obejmować gwarancję za pożyczki góśdniej podjęte. Pośrednich i bezpośrednich pożyczek ma się udzielać za ubezpieczeniem hipotecznem do maksymalnej wysokości 90 proc. wartości. Jako małe mieszkania oznaczane są mieszkania nie mające więcej jak dwa pokoje i kuchnie wraz z łąkami i łąkami. W ministerstwie robót publicznych utworzona będzie pryncypalna rada mieszkaniowa, w większych miastach będą powołane lokalne komisy mieszkaniowe.

Nowa akcja w kwestyi językowej.

Wiedeń. Na wczorajszym posiedzeniu parlamentarnej komisy Unii słowiańskiej czasy agraryjne zapowiedzieli nową akcję w kwestyi językowej, akcję, której dotychczas nie da się jeszcze oszacować. Agraryjni samierają bowiem przedłożyć uzupełniony projekt ustawy ramowej, która obejmie całe państwo (a powieli to postanowienie po porządkiem poruszenia się z potąd i w mi. Słowianami, z Rusinami i czeckimi socyalistami, otrzymawszy z tych stron także zapewnienie zgody. Nastąpił na jeszcze konferencya z Polakami, przy której agraryjni również spodziewają się uzyskać poparcie polskich prawników.

Autorem projektu ustawy jest poseł Bukvaj. Jesteli Unia słowiańska zgodzi się na ten projekt, to w drodze wniosku nagłego na on staną na porządku dziennym, a jeżeli nagłość zostanie przyjęta, przydzielony będzie komisy.

KĄCI HUMORYSTYCZNY.

„Halke” po żydowsku. „Halke” po żydowsku nazywa się „Regine”, a srya „Sumia” jedy na gór akcyje” tak brzmiał w targowie:
Uf di Berge mach chinkas gawit.
Machen fort gawit...
Ud der Junge stelt mit dem swutyj pik.
Wen im Herd ist smutek — s'ist kein elsk.
Aj waj Regine, aj waj jedyne —
Dy aikse, dy, aj waj!

NADESZANE.

za które redakcyja nie bierze odpowiedzialności:

Kto potrzebuje obwina, niechaj się przekona.

WOJCIECH KAPERA

w Krakowie, ul. Sławowska 24

(w domu XX. Kuryjczy).

odznaczony najwyższą nagrodą za wytworzenie w Paryżu 1906 r. wykonany i ma na składe

Obuwie męskie, damskie i dziecięce z najlepszego materyalu. 1899

według fasonów francuskich i angielskich.

Lecznica chirurgiczna. Zakład ortopedyczny. Zakład Reumatyczny. Radium. Leczenie gorączki powlecznej.

Dra Artura Frommmera

Kraków, ul. św. Tomasza, L. 18, t. p. Telef. Nr. 81 (róg ul. Floryjskiej).

Godziny przyjęcia: od 10—12 przedp. i od 3—5 popołudnia.

„Tygodnik narodowy”

ilustrowany

największe i najładniejsze pismo ilustrowane.

Przedpłata rocznie 9 koron, półrocznie 4-80 kor., kwartalnie 2-40 kor.

Co tydzień zeszyt objętości 32 stron w kolorowej okładce.

Administracja Kraków,

Wiślna 2, róg Rynku.

Nowość! Do zabycia Nowość!

w każdej katedrze i w administracji „Nowin”.

KROL POWIETRZA

powieść z najbliższej przyszłości. Napisał Ludwik Szarepach. Nakładem G. Gebethnera i Spki w Krakowie. H. Kierkegaard i Wolffa w Warszawie. Stron 332, okładka kolorowa J. Bukowińskiego. Cena 3 korony. Dla abonentów „Nowin” cenę w administracji 9 kor. 50 hal. (za przysługą pościąg poleconą 2 kor. 95 hal.).

PIŁKINOŻE, BALOWY GIGANTY, ROZRYWKI, TRESYNYKI dla dzieci

oraz ciągle nowości w zabawkach poleca:

STEFAN PORĘBSKI Kraków, BULEK 32, W niedziele i święta zamknięte.

